Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – przyroda klasa IV.

Ocenę:

- **dopuszczającą** otrzymywał uczeń, który nabył większość umiejętności sprzyjających osiągnięciu wymagań podstawowych i potrafi je wykorzystać w sytuacjach typowych,
- **dostateczną** otrzymywał uczeń, który nabył wszystkie umiejętności sprzyjające osiągnięciu wymagań podstawowych i potrafi je wykorzystać w sytuacjach typowych,
- **dobrą** otrzymywał uczeń, który nabył wszystkie umiejętności sprzyjające osiągnięciu wymagań podstawowych, niektóre umiejętności sprzyjające osiągnięciu wymagań ponadpodstawowych i potrafi je wykorzystać w sytuacjach typowych,
- **bardzo dobrą** otrzymywał uczeń, który nabył wszystkie umiejętności sprzyjające osiągnięciu wymagań podstawowych i potrafi je wykorzystywać w sytuacjach nietypowych oraz nabył niektóre umiejętności sprzyjające osiągnięciu wymagań ponadpodstawowych i potrafi je wykorzystać w sytuacjach typowych,
- **celującą** otrzymywał uczeń, który nabył wszystkie umiejętności sprzyjające osiągnięciu wymagań podstawowych i ponadpodstawowych i potrafi je wykorzystywać w sytuacjach nietypowych.

Wymagania podstawowe			**Wymagania ponadpodstawowe**	
ocena dopuszczająca	**ocena dostateczna**	**ocena dobra**	**ocena bardzo dobra**	**ocena celująca)**
Poznawanie przyrody, uczeń:				
- Wymienia źródła wiedzy o przyrodzie; - wymienia zmysły człowieka, Wyznacza kierunki świata za pomocą gnomonu i Słońca, - wyjaśnia pojęcia: wschód, górowanie, zachód Słońca, równonoc, przesilenie, - wymienia daty rozpoczynające kalendarzowe pory roku	- Określa co to jest przyroda, - wymienia sposoby dokumentowania obserwacji przyrodniczych, - wymienia zasady bezpiecznego prowadzenia obserwacji i doświadczeń, - posługuje się kompasem do wyznaczania kierunków świata, - wyjaśnia pojęcie widnokręgu, - opisuje ilustracje pokazujące drogę Słońca nad widnokręgiem w zależności od pór roku	- wyjaśnia czym jest obserwacja przyrodnicza, - opisuje kierunki świata na róży kierunków i w terenie, -analizuje zależności między długością cienia a wysokością Słońca nad widnokręgiem w różnych porach roku, - rozpoznaje i wskazuje rysunki przedstawiające drogę Słońca w dniach rozpoczęcia pór roku,	- wyjaśnia co to są narządy zmysłów i jaka jest ich rola w poznawaniu przyrody, - podaje różnice między próbą badawczą a kontrolna w doświadczeniu, - opisuje sposoby wyznaczania kierunków świata, gdy nie ma Słońca i przyrządów, - samodzielnie wykonuje rysunki przedstawiające drogę Słońca nad widnokręgiem w dniu rozpoczęcia pór roku	- uzasadnia dlaczego w doświadczeniu potrzebna jest grupa kontrolna, - wyjaśnia dlaczego droga Słońca nad widnokręgiem odbywa się w cyklu dobowym, dlaczego są różnice w długości tej drogi
Orientacja w terenie i pogoda, uczeń:				
- wyjaśnia co to jest plan, - wymienia różnice między planem a mapą, stałe elementy mapy, - odczytuje na mapie pojedyncze elementy, - wymienia sytuacje	- rysuje prosty plan małych przedmiotów, - rozpoznaje na mapie znaki punktowe, liniowe i powierzchniowe, podaje ich przykłady, - odczytuje informacje z planu w	- rysuje obiekty w podanych zmniejszeniach, - analizuje mapy topograficzne,	- planuje i opisuje trasę wycieczki z uwzględnieniem kierunków świata, - orientuje mapę, plan za pomocą kompasu,	- podaje przykłady innych map i opisuje ich zastosowanie

życiowe, kiedy potrzebny jest plan,	podstawowym zakresie, - określa kierunki na mapie, planie			
- wymienia składniki pogody, przedstawia je za pomocą symboli,	- opisuje poszczególne składniki pogody, jednostki ich pomiaru, odczytuje je z mapy pogody, - opisuje jak należy się zachować podczas niebezpieczeństw związanych z pogodą	- odczytuje składniki pogody z urządzeń pomiarowych, - opisuje pogodę dla części kraju z mapy pogody	- rozróżnia pory roku na podstawie wybranych map pogody, - opisuje warunki pogodowe , opisuje zjawisko tęczy	- przedstawia mapę pogody na podstawie opisu słownego, - rozróżnia rodzaje chmur i na ich podstawie przewiduje zmiany w pogodzie
Ja i moje ciało; Uczeń:				
- wymienia elementy budowy zewnętrznej człowieka, - nazywa podstawowe elementy budowy układów człowieka, - opisuje zmiany zachodzące w okresie dojrzewania u chłopców i dziewcząt	- pokazuje na modelu i nazywa elementy budowy układów człowieka , - wymienia rolę poszczególnych układów,	- podaje funkcje narządów w poszczególnych układach, - opisuje przebieg procesów zachodzących w układzie pokarmowym, - określa zasady higieny w okresie dojrzewania	- opisuje procesy zachodzące w poszczególnych układach, - określa zasady higieny poszczególnych układów	- uzasadnia rolę poszczególnych układów, organów dla właściwego funkcjonowania organizmu
Ja i moje otoczenie; Uczeń:				
- rozpoznaje substancje w stanach skupienia, - wskazuje sposoby postępowania w przypadku skaleczenia, stłuczenia, otarcia, - wyjaśnia, co to są choroby zakaźne, - opisuje sposoby zapobiegania chorobom zakaźnym, alergiom, uzależnieniom	- wymienia stany skupienia substancji, - omawia na podstawie instrukcji sposoby posługiwania się środkami czystości, - podaje przyklap chorób zakaźnych i dróg zakażenia, - wyjaśnia zasady zdrowego stylu życia	- opisuje stany skupieni substancji w zależności od ułożenia drobin, - wskazuje przykłady chorób bakteryjnych i wirusowych, - podaje przykłady zachowań asertywnych, - opisuje niebezpieczeństwa w Internecie	- zna zasady udzielania pomocy w przypadku złamania, zwichnięcia, krwotoku, - opisuje objawy niektórych chorób zakaźnych, , - opisuje negatywne skutki uzależnień	- wymienia rodzaje uszkodzenia ciała i opisuje sposoby udzielania pierwszej pomocy, - uzasadnia konieczność stylu życia bez nałogów
Środowisko przyrodnicze najbliższej okolicy, Uczeń:				
- podaje przykłady przyrody ożywionej i nieożywionej,	- rozpoznaje rodzaje skał, formy terenu w okolicy - opisuje poszczególne środowiska	- rozpoznaje w krajobrazie przykłady przyrody ożywionej i nieożywionej, - dokonuje podziału surowców	- podaje przykłady wykorzystania surowców mineralnych w gospodarce	- opisuje pochodzenie skał, - wykazuje związek budowy zwierząt i roślin z

- wymienia rodzaje skał, - wymienia formy ukształtowania terenu, rozpoznaje je na fotografiach, - wymienia najważniejsze cechy środowisk lądowych: las, łaka, pole uprawne, - wymienia najważniejsze cechy środowiska wodnego (staw, rzeka) - rodzaje wód stojących i płynących, - rozróżnia samożywny i cudzożywny sposób odżywiania	lądowe, podaje przykłady roślin i zwierząt, - wskazuje najważniejsze przystosowania ryb do życia w wodzie	mineralnych - opisuje budowę pagórka, rzeki - podaje przykłady przystosowań roślin i zwierząt do życia w danym środowisku lądowym i wodnym, - opisuje warunki życia w poszczególnych środowiskach, wskazuje różnice - omawia strefy życia w jeziorze,	- wyjaśnia znaczenie pojęć związanych z budową środowisk lądowych i wodnych, - uzasadnia rolę poszczególnych elementów środowisk dla życia roślin i zwierząt, - wyjaśnia samożywność i cudzożywność	przystosowaniem do środowiska życia, - ,opisuje proces fotosyntezy, - charakteryzuje wpływ różnorodnych czynników na wody powierzchniowe
Krajobraz najbliższej okolicy, Uczeń:				
-wymienia składniki krajobrazu wiejskiego, miejskiego, antropogenicznego, - wymienia formy ochrony przyrody	-omawia zmiany w krajobrazie na przestrzeni lat, - opisuje elementy krajobrazu antropogenicznego, - wyjaśnia sposoby ochrony przyrody w Polsce	- uzasadnia dlaczego krajobrazów naturalnych jest niewiele, - opisuje krajobrazy zdewastowane przez człowieka, - uzasadnia zależność krajobrazu rolniczego od pór roku, - podaje przykłady rezerwatów, pomników przyrody	- wyjaśnia dlaczego krajobraz rolniczy zalicza się do krajobrazów przekształconych częściowo, - porównuje krajobrazy rolnicze nizinne i górskie, wiejskie i miejskie, - uzasadnia przywracanie wartości użytkowych i przyrodniczych na terenach zdegradowanych	- wyjaśnia na czym polega rekultywacja krajobrazu, - wyjaśnia różnicę między pojęciem rekultywacja i rewitalizacja, - prezentuje krajobraz okolicy na nośnikach cyfrowych